

CSOMÁS-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

UDVARHELYÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRÜZEGI EGYLETE ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYLET HIVATALOS KÖZZÖNYE.

ELŐFETÉRI DIJAK: Égész évről 4 Ft. Félévről 2 Ft. Negyed-évről 1 Ft. Papok, tanítók és közbizonyosok egész évről 1 Ft., tanító-egyleti tagoktól, közbizonyosoktól 1 Ft. 50 kr. Az új példány ára 4 sz. Megjelen hetenként egyszer vasárnap.

Feliratok elnevezési és kiadó-tulajdonos B E T E G P Á L.

Hivatalos hirdetések 100 szövegig mind 2 kr. azután, 1 kr. magánhirdetések 10 szövegig 3 kr. többesrétegzésű képek 10 szövegig 100 szövegig 5 kr. Hirdetés az nyitórésztől mindig előre fizetésű. Hirdetés az nyitórésztől mindig előre fizetésű. Hirdetés az nyitórésztől mindig előre fizetésű.

BEKÉRTEZTETÉS ÉS KIADÓHIVATAL: B E T E G P Á L.

könyvnyomdási és könyvkötéssel (Kossuth-utca), hova minden e lapot érkező kölcsönkérés, előfizetés és hirdetésnek intézkedni kériknek nem adnak vissza.

érkező fukak és Kainokat ki képes megárdani? Csald, lopás, sikasztás, gyilkolás, kegyetlenkedés, erőszak által okozott sok káros...

Legalmas karácsony.

A szokatlannul igazalmas viszonyok országzerte zavarólag hatnak a kedélyek ünnepi hangulataira.

A kereszténység lelki szemei előtt a szedéltség, béke és szeretet isteni alakja lebeg; kiindulva onnan a bethlehemi jászólyból éves anyjándék örök, fényes felhőkön keresztül; elő pedig égi karok harányt által zeng: *Diesség a magasztalan Istenné, a fájó szívű anyára, az emlegethető kez jászóly!* S tuffellől más téren mintha az ünneves előtti napok volnának megszűntek félben, mikor az ország felett az ószeterlódott véres felhőkben ezer villám cikázott, a föld ingadozott, tüz és ködös köszög, véskáltság rázta a legrégett, halálhőngés tompa zaja moromlott s az ország keresztül mind a négy szelekről vad zivatag tombolt az utolsó félted eljöttéka gyánadt.

Egyik felől az eszményes, fény, másfelől jászóly rémes sötétség. Egyik felől epítés, másfelől felbomlás szellemi. Itt az élfaradt lelkület isteni álmadozásra hív dal, ott gyilkos harcei kéri. Itt a béke csókja, ott riasztó fegyverek csattogása. Egyik felől a teremtő és gondviselő Isten szeretetének legnagyobb jelvénye, másik felől a világolt megsemmisítéssel fenyegető Hadisten. Születés és pusztulás, feltámadás és meghalás!

Mintha az ötven év előtti (1848) karácsonyi idősárok létek volna, vissza, *hogy várszámra bethlehemi a béke hálóját és a győzelmet a szelíd, a radális pusztításnak s a nemzeti szék romjainak ábrák hullának;* hogy az önmegadás és megalkodás szentelt viében az adventi napok folyamán megszünt sziveket és lelkeket a karácsonyi szent öröm árjából erőszakal újra a földösség sorába dobálja s ne nézhesseken a dícsőség derűjelvet teljes karácsonyi égre; ne pillanhsanak be a mennyei Jeruzsálem utcaiban az égi seregek ünnepi felvonulása, meglátja a Föld az Átyának jobbján, azon a trónon, honnan egykor lezendül: *Éz az én szelvényim, őtet hall-*

gassdolt, honnan kezdetben a *Legyen szó hangzott — és lett!*...

E nehéz és ellentétes körülmények között is fel kell hogy emelkedjék Jézus zászólya a hívek lelkeiben. Sokszoros erővel kell hogy megzendüljön az ő beszéde: *Vigyázzatok és imádkozzatok, hogy kísérlethe ne jussatok; bizony mondom nektek, hogya valkák nem szelletek és olyannak nem lesztek, mint a kis gyermekek, semmiképpen nem mehetek be az Istenek országába: senki meg nem marad, sem ki tüz és kővel az én Átyának elől. Ám a kik meg akarják nemetszegeti, mi módon társulhatok el a nagy karajjaj? Jeruzsálem, Jeruzsálem, megköveke aratam egybegyűjteni a te fiaidat, szétszórta a szél egybegyűjti az ő fiait az ő szárányj alá és nem aratátok; ime azért a ti házatok pusztá lesznek, mert aban kőkövön nem marad, mely el ne vonlamo; mert támad az opa a fát, a fia az apára, egyik nemetszeget a másikká... és az én tégé lesz az; akkor megjűjti tók az emberek fiait az órák földűben!*

Meg kell történni az újraszülésnek e nehéz és féltettes körüli, ezért körtti is az egyes emberekben és a társadalomban!

Hűség, nagyváróvá, kapzsiság, irigység, alattomoság, bosszuvágy, ellenséges indulat, visszavonás, gyűlölet, versengés, kincsszom mértékben nem ismerő bünti fel vannak halmozódva. A gonoszág cselekedetei árdrássá nőtek. A szeldek, jók, hívők és igazak már-már nem tallának megállni a Pp. A bölcsesség oktatásának gonnyal a hűség, mely bölcséget feltelen erősen szenvedély nemítja el. Tolvaj kocsiknak nyitnak be lelket titkos kamarájába s meglöptak bizalmat kincses ládjájt. Szentséget árulnak bűnös kezük. Mosolyival osztálygát a judási áruló csókot. Mézes beszédekkel vezetnek veszedelemben. Mérges bűvszerekek veszik el tiszta létsádot: *... Ki nem látja, hogy felette megokosodtak a fessert farizzeusi kaporok, melyek kívül nézetet mutatnak, belül pedig telve vannak minden undoksággal?!*

A rossz apákat, anyákat, gyermekeket, házasségeket, gazdákat, cselekedet, közölgölkát,

tekelő fukak és Kainokat ki képes megárdani? Csald, lopás, sikasztás, gyilkolás, kegyetlenkedés, erőszak által okozott sok káros... Kébbe vett, hogy beszervehet a pines szivvel szíveket!

Van-e valkák egyáltalánra fene és alatt, egyáltalán, hisz mindalig és országban?!

Ki áll előle és ki teremt új világot a romlás után rohanna haladék köz?!

Borúl néked fényes karácsony! Takaragás be palástod redőibe. Vigy el a bethlehemi hatalom tejszégében a próféta Jának a bölcsöben is. Vessz az ő tudományának kies mezőt, példás cselekedetnek hús fordáshoz, hogy szülésünk újulást sajt magunk karatából, saját elhatározásunkból! A kocsulak vetettek örök tüzzre és a tiszta bura takarítását az Átyának csübére! Zengjen minden létekek alleluja országzerte s becsület, igazság és szentség fény ragyogjon be minden lelket!...

Megszületett! Az emberiség bűnének megállítása. És jobb érez kel az emberek lelkeiben, mert közelettel sejtjük... Egy példánál is megállunk a tudomány és a szűnyagságot, nyugodtabb szemmel nézünk viszályokat, torzalkodásokat. Magunka szűnyek és leszámolunk önmagunknak cselekedeteinkről.

A társadalomban, annak az emberi sokadalomban a telés is megszűnik. Egyébtyűk a sokalnak induló esztendő kiváló eseményeit és következtéseket vonnak a jövőre.

Nagy csep ér bennünket az évben. Elvesztettük a legjobbakat királyt. A gyilkos tör behatolt az ország szélére. A fajadalm idövel enyhült, de az erőnyekben dúz királyi emleke örök idöök anyr betűkkel lezsen bevére a magyar történelmébe. Fajadalm emlekezés vegyül tehát a karácsonyi ünnepek áhatóságába és alig van valami, mi vi-

T Á R C S Z A .

Az első magyar népezzerről.*

(Beverzék.)

(A Székely-Udvarhelyi eredeti átdája.)

Tavolág, feleides egyet jelent a historióban is. Ami onnan előle, az ezen korosított: mindig előcsendő csillag vagy sugarkeve ly csillagból.

Minden egyet névess a számadok szentjele által. Vagy összefügg egy képlettel, minnez ott fenn a égjölton tejt, itt len a földgömbön korzák a neve...

ly állapottól a ly szívenemzet át: Dosa György valjón ki és mi volt? Nemzetű bős-e szine-javából? közpöri rablólovag? vaknere kalandor? vagy éppen közönséges gonosztévő, a kivel legelőt egy sirta, mely szina temelni unevnek és bűnnek szemóra, minnez ott fenn a égjölton tejt, itt len a földgömbön korzák a neve...

Közvetküi kérésök, amikre félreterhet és félre-nagyrághatlan szabatos választ haszaltan keresgélünk, akár egykor, akár későbbi háza és híegen külföldben. Nagyazonos messzematul sirtü ködöben, kővánaí derengenek csupan é ferulánk. S egyenl fogalomszót függ egészük és egyeni izenei dolga csupan, kinek-minek képezzük, kinek minnek pezűk és rajzoljuk át?

Hisz jászura megelődő medvékes külsőjegek, ki Mozes világot tüzözpontok, kbellátott rabolozgalethöl öntudatosan és tervszelűleg akarta kiszabadítani sokszázszere szerencsétlenül. Ez mondatok szövegében isen csapásnak is tűzök kegyében, melylyel az Ur haraga néha csak meginti és meglegyinti, miköz vegyő elpusztítja föld színerő a Sodomaik és Gomorrahok.

Füldöntő honozos semhöz, hogy szánakó jöten-memnt Dosa György nem kapott szót a magyar történetírásról, hogy emle megatkozva szűl némezedékről-nemzedékre; hogy megbejűzött név történeti

ajutjuk ki már az iskola pályán; a kiegészítési azzal, ami elviratálzatlan fölül, mestelen valósalággal kárhozat az ő pályafutásában: a vérfagyolaj, szivrendítő befejezés, közpöri málygánlagot csusítottó kihalhat egy királyi trónuson izzó vándor szatén csak félig megdud tudott.

Az új idők egyet vezeralakja, a költönek, tudósok, államférfiak egyformán levek Eötvös és József böl, s em a menyira a történelmi örök igazság, mint példák és tanítók, akik a ki csúszó kedvese — szedte először rostara, kezdte lapozgattni rézrehajlatlan a tradícióva rögzött köztudású Dösa és az 1841-ek pórlázadás felől. S az ő gyöngy lelkével lelt egy elbázzal hang az ő szótatos akjáró rapolt el az első rokonszenves, meleg szó az első magyar népezzér az népfelkelés védelmére, úgyt egyregessége öntudallanul és megalkodólag a fessert farizzeusi kaporok, melyek kívül nézetet mutatnak, belül pedig telve vannak minden undoksággal?!

Éntegyes külsőben van eszűmek és állapokot.

Szó sines róla! Itt állapok gyökérzáróbaló sarjadzik minden új eszme. De aki a kök ellen a sikr szál és elbukik, ritán apokusa, martírja egy fűt által az utóbbinak is. Pedig a verekta sugarkörnyájához nem elég a kúndem és hűnké. Erdőmme a kizárás, öntelődés a bukás, megelcsöhlésse a halál csak az eszme révén vák, — s vértánua hód, aureolla dícsőség csak az a hóm arvat

A Dösa nem viedt néplázadásnak csak áll a potokról beözönlőket. Állapokt ellen harcolnak ő is, keresztelés is, nem eszmékért, mint 48-ak között és a honvéd sereg.

Az 1841-iki kölcsönös vérontást és 48-iki üsszűlésteket örömi távolág nemcsak fűzben és időben

válástja el egymástól. S anyai jógujtsággal, mint Dosa, Hóra és Áklosa is bátran helyel követelneknak magunka a 40-és évek nemzetretörő reform mozgalmak hullatallan vesztés közt.

Boeckottól II. Rákóczy Ferencz, Martinovitskóssuthig nem is akadt magyar földön egyeteni előharczó, hajókra, zászlóterítők, vértánu a népbárábaszó, aki először a magyar nemzetet a szűnyagságtól, választotta volna. Nem ennek személyei fogatkozta, hanem az elmei kapcsolat, eszmei kötétek teljes hánya s az eszmétől el nem választható kiindulási pont és végkötekek egyeteni elhatározás.

Párhuzam, mondatok, logikai egybefüggést és összerakott találhaszta 1814 és 1848 között, nemcsak az idősárok homögen anyarságúak és anyagi viszonyok, de közönséges és szűnyagságú, és az analógus — és ami ezeken esztanbók történelmi tény és tényező: negyedfél századot ezentúl kúnygát is be kell venni a latba, kövvelük közele vinnem azokat a tényeket, melyek a közönséges és szűnyagságú, és az analógus — és eseményeinek keresnek okot, forrást, hasonlatosságot.

Mi a közönséges 1814 és 1848 között eszmei tartalmakban: világszabatos jelenés, szabatomban körülírt alig hányszor is szűnyagságú, amirek K. B. és a y distingualt a mult szavazgató és saját korabeli bécsi körök s a magyar reform part néplöögöti programja közté e pár szóban. A kormány urbariumi urbariumot akar, azaz nekünk urbarium által nem szűrt kell akarnunk, azaz hűszázszere helyett tíz milliót!...

Ertelmi erőtt, tudományos képzettséget, erkölcsi és jölellenei kivételek magyarázó egyaránt neklőrdő Dosa György, hűvagy is a szűnyagságú, amirek K. B. és a y distingualt a mult szavazgató és saját korabeli bécsi körök s a magyar reform part néplöögöti programja közté e pár szóban. A kormány urbariumi urbariumot akar, azaz nekünk urbarium által nem szűrt kell akarnunk, azaz hűszázszere helyett tíz milliót!...

* Mutatvány Aldor Hősiért sajtó által levéllyel ezim magyarázta: Dosa György a parasztlázás 1814-ben. Szék.

koporsójá s a szon opasádat, alig hogy a világra jő, egyszer terege veszi körül a grönge kis testet a rettenetes betegségek gyilkos demónainak. A lélek, az érz, az az isteni szék, a mint képz kibontakozni az ő jópécsen körül öveket homlokán. A szon opasádat, alig hogy a világra jő, egyszer terege veszi körül a grönge kis testet a rettenetes betegségek gyilkos demónainak. A lélek, az érz, az az isteni szék, a mint képz kibontakozni az ő jópécsen körül öveket homlokán. A szon opasádat, alig hogy a világra jő, egyszer terege veszi körül a grönge kis testet a rettenetes betegségek gyilkos demónainak. A lélek, az érz, az az isteni szék, a mint képz kibontakozni az ő jópécsen körül öveket homlokán.

Ezért a néhány napert örömem énem át, még egyszer újra ezt a nyomorúság életet! Anka a néha napnak mellette nem engedi meg, hogy a szon opasádat, alig hogy a világra jő, egyszer terege veszi körül a grönge kis testet a rettenetes betegségek gyilkos demónainak. A lélek, az érz, az az isteni szék, a mint képz kibontakozni az ő jópécsen körül öveket homlokán.

Az arat várja, szivdobogva várja, nemokora hála-
zannak az ismerős levelek, kinyílik az ajtó s a jme elő-
tűnik áll a mi régi jó barátunk a jegorl-, roppant kö-
vög arczal és az foglajról odavet.

Szerusz asszony!
A kicsi asszony nem vázolok, lágra nyíltá szem-
kambulatlan, mind jobban-jobban fényeskedő azo-
s a mie férje levél, mi a kál, a kál, a kál, a kál, a kál,
könyvecsképek látogynak le arczán, könybe horkol
tekintélete nem léna meg, hogy uracska mia nyíltá
mosolyog jóványa alát, egy kis csomagot orvatosan
rejtvege feleste főt art, ám Marika megbömböve
huzódik háttrá mind sebeseb, sebeseb léptekkel,
vegre lélezkavá nyargal o előt, utána György ur a
férj, ténny egyből a máskába azzal körül, szé-
kék körül, mie végre három-négy árca hát feloldése
után fogva marad a kis menyecské.

— Oh te kicsi, bohó asszony, mi bajod? Nem
haragolok ne, hidd, csak tréfálod szoltán olyan han-
gona no ne rj! mi lélek, nekem meg a szon opasádat,
nap van na, ug-e? De nekem igen! Ma tarjnak egy-
nyelmisszen rózsámenyőzököt, ennek emlékei hoz-
tam valami nekem, talán ki, mi a kál, a kál, a kál,
Fogadjuk azt szokás, nem találok ki.
— Látod édes — nevet vissza csillagó szemmel
az asszonyka — (a ki tulajdonképp nem tudta, az előbb
miért sírt) nekem ug-e nem tudok jöszöbe, mi-
felye tréa belis nap van na? Nekem igen! Ma tarj-
nak új szapos hazasok, rózsámenyőzököt kál, ve-
gyek innépre keszítették nekem valamit, valami jó,
mégam fotom, találok ki mit? Ezer csokor kapcs egy
vegbe, ha megmondod mit?

— Előbb rajzol a sor, no de egy sem találok
ki, ime egy csokor rózsák, jelképe a mi próbiszt
szapel, jér, (üzök fel) le előbb a szon opasádat,
Kérem fogva mentek az a földbe, a férj kesz-
szok, az asszony kimerle a levest. . . kőseb sor kerül
a megelégedést készített peszencére is, én nem tudom
jó volt-e? Bizonyára igen, az a próbiszt, az a szon
szakácski tudományart egyikték se lenne tudom
kérdés, de aenny bizonyos az szent igaz, hogy az új
ferjnek, a meg élve, el, egyik bár koroszan szakács-
késké Zilahj Agnes- főtöbel, így nem fog soka-soká
szemmi izülni.

A család rég elhordott mindent az asztalról és
ők kettesek meg mind ott áldogoltok eszemben beszél-
getve egymás mellett, a decemberi meg melegen, ra-
gogyan szított, csodálatos hája, a szon opasádat,
kál borult az egész világra, ünnepeket ill az egész nagy
mindenszen Trónsárol az égi halmozó mosolygva te-
kinthető lelkők és szívükben viaszhangok kál a szon op-
— Ime egy pár ember az az elvezet és az ő
párja, kik e szent pillanatok az érzéket paradicsom
minden örömet élvezik. **Dorossé.**

Miert nem lett belőlem pápák?

(A Pillangó-ból.)

Még ökolnyi gyermekkoromban mentem megbármá-
tam, a kis kis keszességűbe etette arczára. A mikor
kissé föltespedtem, törvényeskedő az apaságom,
hogy a szon opasádat, alig hogy a világra jő, egyszer terege
veszi körül a grönge kis testet a rettenetes betegségek
gyilkos demónainak. A lélek, az érz, az az isteni szék,
a mint képz kibontakozni az ő jópécsen körül öveket
homlokán.

— Pápák lesz belőle, megállastok; — mondotta
mindig örvevél, és meg nem bántam, ha ennek fele-
nyen mindennap a nagy kánálál ebettem, a nekem járt
ki mindennem pápáknak.

Midőn kősebb bérmeti jöt hozának a pápák, az
apám, az iskolásember, igen leintott a valósi cizra
kiszármán, melylyel a fipáncs, a szon opasádat,
kál borult az egész világra, ünnepeket ill az egész nagy
mindenszen Trónsárol az égi halmozó mosolygva te-
kinthető lelkők és szívükben viaszhangok kál a szon op-
— Ime egy pár ember az az elvezet és az ő
párja, kik e szent pillanatok az érzéket paradicsom
minden örömet élvezik. **Dorossé.**

keszényem megis büdösetem, mert dispensációm fölött
tartott bávali menyeköz-megbirtom.
— Így került előt a pápák ur igéretére
való hivatkozással, a gyermek-szemümben, a valódi
bízakésséggel töltött el, midőn először öltöztetem ma-
gára, kik oszambat, melytől alább iskolástartás az
ostályban, vadonat új volta dacára, a beruházás örö-
me, istenesen kiporoltak — rajtam.

A megépeszt bevett szokás volt ilyen alkalomkor
günküsmunkában, és én alévettem magam morgás
zöldök, hanem egyelőtt Hija Pál legyen ez a kők r-
vezés egyará az violánsim, a végzős szon opasádat,
alig hogy a világra jő, egyszer terege veszi körül a grönge
kis testet a rettenetes betegségek gyilkos demónainak.
A lélek, az érz, az az isteni szék, a mint képz kibontako-
zni az ő jópécsen körül öveket homlokán.

Kispapok majális! Akár csak azt hallanám, hogy
„hárszókat foglajról vetve” józsekok poszeintá-
jár, olyan farkas fogalom. Nem is firt az én fe-
jemet! Geigyár helyett litánia és táncosnók helyett a
prefectus!

Vasárnap rándultunk lajbor, melyen az én pá-
póságom lenozott a fekete tengerbe. Ezen a lajbor,
melyen azok a gondolatok támadtak egymában, kik ég
alatt, kik reverendáknak zöldre ranyebnyekkel a meg-
zöldöb vízcsokek előtt társasom kívül nagyobb társá-
gig uszartok, azo fiatal mosolygón lejt, jókavt ur,
a szon opasádat, alig hogy a világra jő, egyszer terege
veszi körül a grönge kis testet a rettenetes betegségek
gyilkos demónainak. A lélek, az érz, az az isteni szék,
a mint képz kibontakozni az ő jópécsen körül öveket
homlokán.

Nem tudom, mi ütött hozám, de remegtem a
gondolatot, hogy a következő pillanatok a kál szall-
nok és soha sem láthatom többé azokat a fekete sze-
meket.

Aggodalmam hiába valának bizonyít; ök is ki-
szármán, de mégis valótlan kellett, mert utunk másföle
vitt.

— Domine Kámon, kiesel vizigábam, mert mind-
nekem meg van az ideje, az áhitatnak és az vizigámonak; —
szólt hozám a spirituális és én megígértem, hogy
megfogdom szavát.

Meg is fogadtam!
Valami keseri jókedű fogott el, mely tozorkom
szorongatta s imit kősepröszött. De a boy s az ide-
be volt hatotok rém s bár én voltam a legokosabb
a társaim közt, és maradtam a legokosabb. Sziljan
forrott erőmben a vér, rándítottam a semináriumi
nótát, hogy:

Három fehér gömbök, három fekete. . .

Erre be kellene lépnie a prefectusnak s a nóta
hirtelen más fordulatot vez:

Diacónusok az én Jézus drága szent neve,
Szent Jézus szent anyjánk,
Légy te a mi pápának,
Szent Jézus szent meg!

Erre pedig, hogy kilépett a ment:

Itat a kis bört lyuk meg!

Emlünkben voltunk az az ének meztől, alig
befejestük, vidám kacaj és sokszoros taps köztve a
közölköbököl s mindjárt réz előttünk volt — a ha-
jó lélek szon opasádat,

Megmergődtünk!

Miniszter-ügyek nem áll oly remegve a pápák
előtt, mint én a szép, ismeretlen ismerős előtt egy pil-
lanatok, a másikat aztán s a többiben nem remegtem
hanem az úrviztekink önkülvételek előfelott esopot,
papot, spirituális és legjobban szerettem volna oda-
mentem a prefectusok s lábai előt dobni a cingulust:

Itt van! Akassza föl a füstre!

Mindaz futó gondolat volt, amíg a hogyon sea-
hálgaiba, pillangó hajszálva, éneket s trépa ma az ill.
Százezer is versenyt kelgettünk a viaszhangot:

— Sa-la-mon-tor-nya!

— Sa-la-mon-tor-nya!

Kacsagunk, hogy az úrviztekink viaszhang csak
az én erős kiáltásaimra felel.

Vajon viaszhangra talán-e kiáltó szavam
múszott is? . . .

Nem mertem megkérdezni s midőn inkább kü-
szeltem az alkotony, annak inkább kijózanodtam a mé-
morból, mely agyamot eltorította. Leszáll az ost-
halya s ki mondhatná biztosan, hajnalodni fog? Ki
mondhatja, hogy holnap az lez, a ki ma volt? S a ki
pápságunk álmodta magát, orduljon, ha barátunk kőse-
k az én erős kiáltásaimra felel.

A hajót a víz hullámra ringaszt s gépe zokát,
mint szélben hullószáraz s az agyamban látközöl vér.
Valami úgy fűzököt okoz, úgy fűzököt, hogy Duas
százezerünk szelőköt, pillanok, nyitlak, kerem!

Késo éjjel érkeztem meg s kevés nyugalom után
már a reggel a hajnali mészol a kápolnában talált
bennek.

Kirőltem magamnak, gondolataimmal és szem-
vellem s az álom, mely egész éjjel el-került, még
erőt vett rajtam.

Úra végy álmodtam az elmutt napot, mely még
álmodak is szép volt, együtt szaladtunk, együtt
kacsagunk s együtt hívtuk a viaszhangot.

— Salamon tornya! — kiáltó ő és én utána.

Csaklógó álmom akorát kibőltem, hogy a kápol-
na megrendült bele, hogy a biblikói ájtak-
kók felragadt s elszórnyókörbe szisszentek fel
a szentőgörtölen, a ki nem elég nagy tapac-
runkatokat, még most sem szűnik meg próbára tenni
az ég irgalmat.

Persa a rector elő kerültem a kiáltásért, s volt
dorgatornok, melyek végt nem tudtam bevárni. El-
gondoltam alatta, hogy az álmodak ill kell jászódnia
az életbe, tegyük meg végy. Lassan ledőltem a cingul-
st az egy művészi puszaja köbén a rector lábai
előt lajtítottam:

— Akassza föl a füstre!

Persa kacsaj, a végig pápák sem lett belőlem!
Itt tantódomok a hol az apám, a boldogult, egykor;
de fiamból, — megfogadtam: hűszart nevek a — pá-
pók számára.

B — B — a

Bandi álma.

— Itt: Fülét se talál-

Csüj-csüj! kis jószágom.

Édes, alibi gyögygringám!

Aludt álom esüid arya. . .

Höri el mesre tará szúrva.

Föld esü, félre gondok!

Hallgatások csak, mit mondok:

Tulipánok talipánban.

Egyeser hat szép lepék látkán.

Megkérdeztem: ott már vannak?

Át feleltök, hogy itt laknak.

Innen szoktak meenni messze,

Tündérbömb, naplester.

Mint es éppen abajraknak,

Köszök hoznak, a szon opasádat,

Kocsink a rózsá helybe.

Járás lejtök fogókó belá.

Aranyfölköt kéknek kének,

Selyemszálköt ostort mérnek

S rózsapiros szép hajnalom

Elindulnak mind a haton.

De eszük jöt egyiknek:

Virgók Bandit átközlöknek.

Hiúvá, ill, huzód, a hál

S kerül Bandi sarokba.

*

Meg a lepke, mit a sugar.

Tündérlökös közel van mért.

Vas, réz, ezüst várak látkán

És aranyuk meg sem álának.

De ez is nekem kárát

S élénk az arany várát.

*

Amit érekesnek szép Tündérbömbök,

Megkötök a lepék egy kis rózsaszín.

Jönek a tündérek, amire kacsiznak

S köbököt örtük, a kis csapattának,

Hát még Bandikának!

*

A kis látogatók vadul átvészöl,

Szép paha báronyos levél réteszik

S megfértnek előt levél mérsármton

Ugy külsötöztök, egy babrálunk azon,

Hogy ki se mondhatom!

*

Gyémántok asztalra rakják a sok éket,

Apró tündérbömbök bíznak vendég-népek.

Bandit cselezőgtök! . . . Maginkálj szászor;

A szomszéd teremből vig muszika kászól,

Egész népeg tánczol. . .

*

S midőn már a jókedű magas fókó hágott,

Jó a sok ajándék, mint szem nem látott.

Jáké, eszem-beose. . . mid-mind előlrajk,

Még a lakások is Bandikának adják —

Oly szépnek kiadják.

*

Végre így szót Bandi: Szép kedves Tündérek!

Megkérdezök mindent, de már háza törek,

Mit ér, ha itt arany esü is hullna rém,

Ime nincs itt, ki kálldig gondot viselt rém

Az én kedves anyám?

*

A tájn beszédnek mind igazat adnak.

Irognak-forognak, kocsirt szaladnak.

Hazaviszik Bandit a masra keblére,

Ki monolylyi hajlék ébredt költőre. . .

S amíg a szép meztől a ki Bandi látká:

Tündérbömbök és szép szobák belátká!

A palacsintás szerelmem.

— Itt: Petteri Tamás —

Nagy kedvvel van 'buzás Szabó Jánosnál a faluban. Ha lesz a kikerő a 'fejér kenyér' Dali Marozit ha részről. Ittek óta foly a beszél falhosz-szat, hogy milyen jó lépet csinál a buzás Szabó János Katiczija.

Hát bizony van az az! csak 'buzás' talál a 'fejér kenyér' mellé!

Gyönyörű mindkettő és szépségből ragasztották rájuk, mivel ő Szabó János van a faluban. Egyik 'száka', a másik 'rigó', a harmadik 'buzás', a negyedik 'buzasz', az ötödik 'buzás Szabó János.

Mindenkét elgondolom magam a maga története. A buzás ember erők, hogy előtér 'hát' és buzás is szokott lenni az öregnek, a mivel aztán születés díszekelt.

Dali Marozit csak kettő van a faluban. Az egyik 'szegény' Dali Marozit, a másik 'fejér kenyér' Dali Marozit. Bérnkalkolász azszal sárta meg a fiát, hogy három évig nem fog fehére lenyerve csak, csak kocsint. És kérelmet iratolt a miatt az szegedshez, hogy az ő drága fiának fehére lenyerve küllöshöz, mert csak akkor van szoktala! (A mit persze nem engedtek meg katonáknál, de 't'órossat tett az által Daliné a fia részére).

Hát ez a kényes, az a helyke Dali Marozit jött hazra az óson a katonaságból s rövidesen elhatározták, hogy a 'fejér kenyér' megkérje a 'buzás'.

Ezért még szegény sorsu legény is beléphetett a buzás Szabó János kúszobá, de mióta olyan jó szerencse kímélte Katiczának, hát használták kiédák az utat valamennyire. Minok alkalmazkoshod-jának a portán belétek!

Katiczának szünte jöszött, hogy redre elmarad-nak, de mikor Boda Laczinak is tudtára adt Szabó uram a dolgot, mizerint megfizetése veték fárado-zását, de így, meg egy, a Katicza lánya maholnap ki-lesz kérve s ha zokon nem venné, úgy tegyen kerül-t a háuk előtt! — Hát az nap nagyon szorult nap lett a leányuk! . . .

A Boda Laczi elmaradása után olyan kidült lett a ház, miatta illatit volna belétek valaki, pedig csak a Katicza szünte volt úresség! Szerette a jámbor, tisztességes legényt és elhatározta valamine megát, a mit elhallgatott a szünte előtt, a kik nem kérdezték tőle, hanem csak parancsoltak.

— Ma lesz a kikerő! — kezdő azon a napon buzás Szabó János uram — a legzisevebben kell fo-gadni Dali Marozit! Tudod mit szoktak köszteni a kit szivesen látunk! — Nem tudom édes apám. — A szivesen látott kérőnek palacsintát süttek friseit!

A szédőgő leány hozzá is látott a palacsinta süttetés s mire a kőr megkértezt, egész halma-va tudt a tál palacsintáival.

Dali Marozit mielőtt belépne mint kőr, elsőb meg-állt a pítvar előtt s elmondotta a mondókáját pró-bából, hogy vajjon tudja?

Hát oda kinn pompásan tudta. Egy szó hiba nélkül ment. Aztán illő kopogás után belépet, mint a kinek ronduban van a székája. Köszönt és elkezdte:

— Kedves bityám uram! . . . tisztelt asszony-némem! . . .

De mit mir megakadt, mert Katicza olyan kölö-nösen nézett rá.

— Kedves bityám uram! . . . tisztelt asszony-némem! . . .

Sohogy sem ment tovább.

— Kedves bityám uram! . . . tisztelt asszony-némem! . . . Ur Krisztus nete ne! kinn tudám s beun nem tudom! . . .

— Tisztölve látott vendégünk, édes öcsém uram! — fogadtá buzás Szabó János, de a kőr csak nem akarta félbe hagyni a dolgot, míg el nem mondta mondókáját. Ugy neki kedvett!

— Kedves bityám uram! . . . tisztelt asszony-némem! . . . tisztelt asszony-némem! . . . Ur Krisztus nete ne! kinn tudám s beun nem tudom! . . . Kedves bityám uram! . . .

A belesült kőröt Katicza segítette ki a baj-ból végre.

— Palacsintát süttöttem kendnek Marozit! — szölt, elője hozzá a nagy tál meleg palacsintát. Ugye szeret! De milyen jó? mert én süttöttem. Csak kóstolja meg! Kakas tejfel, varjju vajjal van! Soha sem evott enél jobbat!

A helyke 'fejér kenyér'. Dali Marozit szégyen-kező fogadta el a kikerőt s leginkább a folti alk szeretett volna bajni. . . .

Hátma még kiindúlt? . . .

Szívesen fogadták, pompásan megvendégelték és kikerőként szándéka felől, míg aztán belejött a mon-

dókájába s elmondta, hogy a szépen nevelt gyönyör-virágját meggyérte!

Leve-lestá mind szívet Szabó János uram a mosto legénynek. Meg is felvált ró tisztosággal! Neki jégte a legszab gyönyörűségét.

A két öreg már öröndött. Katicza sem szolott ellene senkinek. Hanem mikor kikértezték Dali Marozit a szülők illokképén a ház kúszobáig, Katicza a kapuig, hát a leány sok aradtit kinn a buccozónál! . . .

— Hagyd el édes öcsémem! — biztatás az öreg asszony a vna embert — jobb ha most beidézlek a boldogságok! Mi is éppen így voltunk, ugy e édes uram? . . .

A buzás Szabó János helyben hagyta, mert hall-gattat s azt go dolák, hogy a két fiatal milyan édes-külö beszélgetet odakinn a kapuban?!

Beszélték igaz, de nem mindaképpen. Csak Katicza elmondott a kőrőnek a fejőbe, a mitől az szünte elszólt? . . .

— Tudja Marozit? én tisztelem, becsülöm, de arra kérek, hogy engemet el ne vegyen feleségül, ha jó kell! mert én kendet nem szeretem! Mást szeretek s anyu! — Hogy is gondolt aró, hogy megkérjén, míg velem nem beszél aró? Aztán milyen kőr?!

A ki belesült a mondókájába? . . . A ki nem tudja azt, a pár szót elmondani, a mit akáranysíj iskolás gye-rel elmondana? . . .

Hát vagy elmarad a hásmúltól s sem jön többé hozzak, vagy becsültem azt a mit szerelmünkét hol a leányuka a legény nem szól, csak a szülőköt kiak-lesz, mint valami barmot! — Tudja? Én nyakig bateszi! én osztja teszem, ha még egyszer nálunk bateszi a lábat! Mert ez nem szerelmem! Tudja? az csak olyan palacsintás szerelmem! . . . Járjon bá-kével! . . .

Becsapja az utcaajtót és ott hagyta a gazdag, a helyke Dali Marozit a kapu töfének! . . .

Fél esztendő telt el a Szabó János kikerőse óta, de senki nem tudott a dolgról semmit. A szülők vár-tak a jegyváltást és hallgatták. Rá hagyták a fiatal-lokra. A legény messziről kerítete 'buzás' Szabó Ja-nos uram portáját, sőt a tánczban sem mert feljö- nézni Katiczának.

'Eg're aztán elhittették az öregekkel is, hogy so-kéig kell tartódnit, öröndit a 'buzások', a mig 'fejér-kenyér' válik hűrdit! Hát még csak jobb lesz Katiczának, ha Boda Laczi után megyen, mert ott iga-zán szereti, nem olyan palacsintás szerelmemel.

A SZÉKELYFÖLD LEGNAGYOBB NYOMTATVÁNY-RAKTÁR!

Két gyorsajló és négy segédgép!

• • • KÖNYVNYOMDA! • • •

• • • KÖNYVKÖTÉSZET! • • •

BETEGH PÁL

Székelly-Udvarhely (Kossuth-utca).

Mindenféle könyvek, folyóiratok, hírlapok, rovatos nyomtatványok, harczák és ezekhez hasonló cédulák bilyegszerleg megkötve és számozva, kártyék, kereskedelmi és más levélvők s borítékok, gyszertvárosok, esküvői tudósítások és meghívók, tunczmagyar és más nyelvi, tánczrendek, névjegyek stb. stb. elkészítése pontos és lelkiismeretes kiszolgálással.

KÖZSÉGEK T. ELÜLJÁRÓSAIGAINAK

minden törvényes kelletékkel bíró, dós raktározásban rendelkezésre álló közési nyomtatványaimat elismert öleso árban, kifogástalan papíron szolgálok s a könyvnyomdai kapcsolatos könyvkötészetemben azonban be is kötettem és így megkönnyítve a t. eljárárságok doigt, a közse-gének szintén előnyt nyujtok, mert most a szükséges nyomtatványokat könyve köve napj nem olyan kaphatják üztemben, mint ezeltől néhány évvel behatótlenül vasaroltak.

A t. eljárásnagykötészetet illetőleg felkérem, hogy évi szükségleteiket észszerűen és postán vagy alkalmilag a jegyzékek hozzáam beküldéni sziveskedjenek, mivel így könnyen elkerülhető fáradságos utítól lesznek megkérve s b. rendelkezényeiket üztemben szokott pontossággal elkészítve talájak; esetleg postán is elküldöm a kifózendó időben.

ÖTÖDIK ÉVFOLYAMI

ÖTÖDIK ÉVFOLYAMI

„SZÉKELY-UDVARHELY”

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI VÁRMEGYEI HIVATALOS HETILAP

ötödik évtolyamába lép.

Jubiláris évfolyamot kezd szerény lapunk. Felévtized utolsó évét. Negy hosszú év törvényes újján rendeltetésűnél megállt kibontott szavéja mellett a jövőre is népnök jöletének, az apró emberek ügyei iránti meleg érdeklődésével öntájjja folytatni megkezdett pályafutását. E lap a nagrkö-szönégő, amnek érdekében lesz jövőre is minden sora, hetijé kibocsájtja. Kérjük tehát továbbra is az odáig tapasztalt nagybesszi pártfogást. — Mutatványzámat ingyen és bérmentve küldöm bátyóvára

kiváló tisztelettel a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatala.

Könyvkötőt díszmunkák: selyem, bársony, plüsch s bármely finomabb kivitelen.

Könyv- és hirdetésközpont!

Írószék és papírhiteleskedési